

Література

1. Юдкина Л.А. Совершенствование метода оценки использования сырья в лесопильном производстве : дис. ... канд. техн. наук: спец. 05.21.05 / Л.А. Юдкина. – Львов, 1992. – 182 с.
2. Богданов Е.С. Справочник по лесопилению / Е.С. Богданов, А.М. Боровиков, А.Н. Голенищев и др. / под ред. С.М. Хасдана. – М.: Изд-во "Лесн. пром-сть", 1980. – 422 с.
3. Герасимова М.М. Комплексное использование древесины сибирской лиственницы в производстве экспортных пиломатериалов : дис. ... канд. техн. наук: спец. 05.21.05 / М.М. Герасимова. – Красноярск, 2006. – 171 с.
4. Пижурич А.А. Основы моделирования и оптимизации процессов деревообработки / А.А. Пижурич, М.С. Розенблит. – М.: Изд-во "Лесн. пром-сть", 1988. – 296 с.
5. Прокофьев Г.Ф. Интенсификация пиления древесины рамными и ленточными пилами / Геннадий Федорович Прокофьев. – М.: Изд-во "Лесн. пром-сть", 1990. – 240 с.
6. Носовський Т.А. Технологія лісопилно-деревообробних виробництв / Т.А. Носовський, Р.І. Мацюк, В.В. Маслій. – К.: Вид-во НМК. ВО, 1992. – 195 с.
7. Mayevskyy V.O. Mathematical simulation of surface shape for real log / V.O. Mayevskyy, A.Ya. Vus // Лісове господарство, лісова, паперова і деревообробна промисловість : міжвідом. наук.-техн. зб. – Львів : Вид-во НЛТУ України. – 2010. – Вип. 36. – С. 48-56.
8. Маевський В.О. Моделювання розпилювання колоди розвальним способом на пиломатеріали з урахуванням її реальної форми / В.О. Масвський, А.Я. Вус // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – Сер.: Комп'ютерні науки та інформаційні технології. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2011. – № 711. – С. 123-129.

Маевський В.О., Вус А.Я., Максимів В.М. Баланс деревини при распиловке бревна на пиломатериалы с учетом его реальной формы

Разработана математическая модель баланса древесины при распиловке бревна на пиломатериалы развальным способом параллельно линейной регрессионной оси. В процессе моделирования объема компонентов баланса древесины предусмотрен учет реальной формы поверхности бревна, полученной по результатам сканирования формы поверхностей его поперечных сечений. Реализация разработанной модели позволит осуществить эффективное прогнозирование распределения пиловочного сырья после его распиловки по видам пилопродукции, отходов и потерь.

Ключевые слова: бревно, баланс древесины, математическая модель, реальная форма, распиловка, пиломатериалы, опилки, кусковые отходы, потери древесины, объем.

Mayevskyy V.O., Vus A.Ya., Maksymiv V.M. Wood balance under sawing of log into lumber with consideration of its real shape

Mathematical model of wood balance under sawing of log into lumber by breakdown method in parallel to linear regressive axis was developed. Consideration of surface shape for real log, received by scanning of surface shape for log cross sections was taken into account during simulation of volume of wood component balance. Realization of this model will allow to perform effective prediction of distribution of raw wood materials after their sawing into types of sawn timber, waste products and loss of wood.

Keywords: log, wood balance, mathematical model, real shape, sawing, lumber, sawdust, solid waste products, loss of wood, volume.

УДК 65.012 *Аспір. О.В. Товстенюк*¹ – *Волинський НУ ім. Лесі України*

ДІАГНОСТИКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА З ПОЗИЦІЇ ФІНАНСОВОГО ІНВЕСТОРА

На підставі проведених досліджень обґрунтовано сутність і значення інвестиційної привабливості підприємства з позиції фінансового інвестора. Окрім цього, розглянуто та охарактеризовано різноманітні показники оцінювання цінних паперів

підприємств фінансовими інвесторами з позиції їхньої економічної вигоди та ризикованості.

Ключові слова: інвестиційна привабливість, фінансовий інвестор, цінний папір, ризик, вигода.

Актуальність проблеми та її зв'язок з важливими науково-практичними завданнями. Діагностика інвестиційної привабливості є необхідною процедурою на передінвестиційній фазі для усіх інвесторів, адже вона дає змогу отримати інформацію про певні переваги та вигоди інвестування коштів у конкретне підприємство. У розвинених країнах світу спостерігається яскраве переважаєння фінансового інвестування над реальним, що уможливується високим рівнем розвитку фондового ринку. Фінансовий інвестор зацікавлений отримати вигоду на підставі операцій із цінними паперами підприємств, при цьому не здійснюючи жодного істотного впливу на управління та функціонування підприємства. Реальний інвестор може використовувати різноманітні форми вкладання капіталу у діяльність підприємства (зокрема і придбання цінних паперів), але він націлений на участь у процесі управління діяльністю і розвитком конкретного підприємства. Варто констатувати, що в Україні ринок цінних паперів можна охарактеризувати як формальний. За оцінками експертів, в Україні близько 80 % обсягів торгівлі з цінними паперами здійснюється в межах Позабіржової фондової торговельної системи, а 20 % – 8 українськими біржами [1, с. 123]. При цьому спостерігається яскраво виражена тенденція до зникнення дрібних інвесторів та концентрації прав власності на цінні папери привабливих емітентів у кількох власників. Варто зауважити, що розвиток фондового ринку є необхідною передумовою переходу України на якісно новий рівень структури національної економіки, що і зумовлює необхідність формування методичних засад до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств з позиції фінансового інвестора.

Аналіз останніх наукових досліджень з досліджуваної проблеми та визначення питань, що не вирішені. Аналізування літературних джерел за проблемами діагностики інвестиційної привабливості [1-7] свідчить про те, що переважно мірою науковці характеризують підходи (методи, методики, показники) до оцінювання інвестиційної привабливості для реального інвестора. Такі підходи характеризуються тим, що вони спрямовані на багатоаспектну діагностику ключових сфер діяльності підприємства, яка потребує розгалуженого інформаційного забезпечення, кваліфікованих фахівців, певних ресурсів та часу. Для фінансових інвесторів за усіма цими параметрами існує чимало обмежень, тому і методичний інструментарій для них має істотно відрізнитись. У працях науковців [4-7] частково розглянуто положення, які стосуються оцінювання параметрів цінних паперів підприємств, але цього недостатньо для діагностики інвестиційної привабливості фінансовими інвесторами.

Мета роботи. З огляду на результати аналізування літератури [1-7], метою статті є розроблення методичних положень з діагностики інвестиційної привабливості підприємства фінансовим інвестором.

Викладення основного матеріалу дослідження. Як свідчать виконані дослідження, з позиції фінансового інвестора інвестиційна привабливість підприємства – це комплексна характеристика підприємства, яка відображає

¹ Наук. керівник: проф. Л.Г. Ліпич, д-р екон. наук

економічні вигоди та ризики вкладання інвестором кошти у цінні папери підприємства. Фінансовий інвестор, на відміну від реального, прагне отримати вигоду від володіння чи операцій купівлі-продажу з цінними паперами підприємства, практично не беручи участі у процесах управління суб'єктом господарської діяльності. Відповідно, при виборі цінних паперів як об'єктів інвестування, зазвичай, він керується такими класичними критеріями:

- вартість цінного паперу;
- прибутковість цінного паперу;
- ризикованість, яка передбачає можливість втрати вартості та недоотримання (неотримання) прибутку на вкладений капітал.

Діагностика інвестиційної привабливості підприємства фінансовим інвестором передбачає не лише оцінювання за вказаними параметрами цінних паперів, а й проведення експрес-діагностики ключових індикаторів функціонування підприємства. Якщо йдеться про товариства, то можна ознайомитись із регулярною інформацією про їхню діяльність на спеціалізованому сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України, де емітенти оприлюднюють загальну інформацію про підприємство та його участь у створенні інших юридичних осіб; дані про випущені цінні папери; інформацію про осіб, які ведуть облік прав власності на цінні папери емітента у депозитарній системі України, послугами яких користується емітент; дані про господарську та фінансову діяльність підприємства, включаючи фінансову звітність; характеристику нерухомості емітента. Така інформація має практично вільний доступ, але варто зауважити, що за окремими параметрами може подаватись не повна або не зовсім достовірна інформація, оскільки кожен емітент намагається висвітлити свою діяльність у позитивному ракурсі.

Після ознайомлення з загальною інформацією про діяльність підприємства, виникає необхідність у більш ретельному дослідженні характеристик його цінних паперів. Найбільш поширеними об'єктами інвестування для фінансових інвесторів є акції та облігації.

Для оцінювання привабливості акцій рекомендується визначати показник дивідендної віддачі (Da) [4, с. 119]

$$Da = \frac{D}{P}, \quad (1)$$

де: D – дивіденди, що виплатили на одну акцію (звичайну) компанії за минулий період; P – ціна цієї акції на початок минулого або кінець попереднього періоду.

При цьому інвестиційно привабливим вважають те акціонерне товариство, у якого дивідендна віддача перевищує депозитну банківську ставку за аналогічний період. Це закономірно, адже в іншому випадку акціонери будуть зацікавлені у продажу таких акцій, що може надалі позначитись на їхньому котируванні. За критерієм дивідендної віддачі міжнародні спеціалізовані рейтингові агентства здійснюють рейтингування ефективності акціонерних товариств, поділяючи їх на п'ять категорій (А, В, С, D, E).

Треба зазначити, що привабливість акцій охоплює, крім дивідендів, ще й вигоду на можливому зростанні їх ринкової вартості. За таким підходом прибутковість акцій (Na) розраховують за формулою [4, с. 120]

$$Na = \frac{D + (P_t - P_{(t-1)})}{P_{(t-1)}}, \quad (2)$$

де: $P_t, P_{(t-1)}$ – ціна цієї акції на початок та кінець аналізованого періоду.

Вказана прибутковість також повинна перевищувати депозитну банківську ставку, що створює умови для інвестування коштів фінансових інвесторів у акції конкретного підприємства.

На фондовому ринку спостерігається яскраво виражена залежність між прибутковістю цінних паперів та їх ризикованістю: чим вищий ризик, тим вищі прибутки, і навпаки. Тому при дослідженні параметрів акцій ще визначається рівень їхньої чутливості (Ca) [6, с. 328]

$$Ca = \frac{Na}{Nm}, \quad (3)$$

де Nm – середня прибутковість акцій на ринку.

Вважається, що чим вищий рівень чутливості акцій, тим вони є прибутковішими, відповідно – ризикованішими.

Що ж стосується придбання фінансовими інвесторами облігацій, то в такому випадку інвестори виконують певні кредитні функції, оскільки такі цінні папери передбачають, що емітент повинен через визначений період відшкодувати їхню номінальну вартість із виплатою передбаченого відсотка. Згідно з чинним законодавством, облігації випускаються під заставу майна, що створює їх тримачам додаткові гарантії. Варто зауважити, що відсотки за облігаціями також повинні перевищувати депозитні відсотки, адже в іншому випадку фінансові інвестори будуть незацікавленими у їх придбанні.

Показники привабливості облігацій розраховують за аналогічним підходом, що наведений у формулах (1-3), але замість дивідендів містять відсотки за облігаціями і враховують зміну вартості облігацій у часі.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Процедура, методи, показники діагностики інвестиційної привабливості істотно відрізняються залежно від суб'єкта та цілей інвестування. Зокрема, фінансовий інвестор при оцінюванні інвестиційної привабливості підприємства керується загальнодоступною інформацією про фінансово-господарську діяльність, нерухомість, тенденції розвитку, але ключову увагу звертає на вартість, прибутковість та ризикованість цінних паперів, які ідентифікуються як об'єкти інвестування.

Перспективами подальших досліджень є аналізування підходів до діагностики інвестиційної привабливості з позиції реального інвестора.

Література

1. Носова О.В. Інвестиційна привабливість підприємства / О.В. Носова // Стратегічні пріоритети. – 2007. – № 1(2). – С. 120-126.
2. Мельник О.Г. Системи діагностики діяльності машинобудівних підприємств: полікритеріальна концепція та інструментарій : монографія / О.Г. Мельник. – Львів : Вид-во НУ "Львівська політехніка", 2010. – 344 с.
3. Скриньковський Р.М. Методичні рекомендації до оцінювання інвестиційної привабливості підприємств / Р.М. Скриньковський // Інвестиції: практика та досвід. – 2001. – № 23. – С. 62-67.
4. Момот Т.В. Інвестиційна привабливість акціонерного товариства: удосконалення методики оцінки / Т.В. Момот // Менеджер. – 2005. – № 4(3). – С. 117-121.

5. Турило А.М. Методика оцінки інвестиційної безпеки підприємства / А.М. Турило, С.В. Капітула // Актуальні проблеми економіки : наук. економ. журнал. – 2008. – № 2 (80). – С. 140-143.

6. Інвестиційний менеджмент : підручник / В.М. Гриньова, В.О. Коюда, Т.І. Лепейко, Ю.М. Великий. – Харків : ВД "ІНЖЕК", 2011. – 544 с.

7. Федоренко В.Г. Інвестування : підручник / В.Г. Федоренко. – Вид. 2-ге, [перероб. та доп.]. – К. : Вид-во "Алеута", 2008. – 448 с.

Товстенюк А.В. Диагностика инвестиционной привлекательности предприятия с точки зрения финансового инвестора

На основании проведенных исследований обоснована сущность и значение инвестиционной привлекательности предприятия с позиции финансового инвестора. Кроме того, рассмотрены и охарактеризованы различные показатели оценки ценных бумаг предприятий финансовыми инвесторами с позиции их экономической выгоды и рискованности.

Ключевые слова: инвестиционная привлекательность, финансовый инвестор, ценная бумага, риск, выгода.

Tovstenyuk O.V. Business investment attractiveness diagnostics from the perspective of financial investor

In the article on the basis of the studies the essence and the value of investment attractiveness of enterprises from the perspective of a financial investor is justified. In addition, in the article the various parameters to evaluation of securities firms by financial investors from the position of their economic benefit and risk are examined and characterized.

Keywords: investment attractiveness, financial investor, a security risk, benefit.

6. ОСВІТЯНСЬКІ ПРОБЛЕМИ ВИЩОЇ ШКОЛИ

УДК 339.97

*Проф. М.І. Флейчук, д-р екон. наук;
магістрант О.О. Прутула – Львівська КА*

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ ЯК ДЖЕРЕЛО МІЖНАРОДНИХ КОНФЛІКТІВ

Охарактеризовано поняття глобалізації, наведено фактори, якими визначаються процеси глобалізації, проаналізовано позитивний та негативний впливи глобалізаційних процесів на світогосподарські зв'язки.

Ключові слова: глобалізація, міжнародний конфлікт, світогосподарські зв'язки.

Постановка проблеми. Процеси глобалізації визначають основні тенденції розвитку сучасної світової системи. Попри істотний позитивний вплив глобалізаційних процесів, зокрема: інтернаціоналізація господарської діяльності, економічне зростання країн, розповсюдження та обмін новітніми технологіями, створення нових робочих місць тощо, глобалізація спричинила посилення конфліктних протистоянь між державами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання впливу глобалізації на посилення суперечності на міжнародному рівні досліджено у значній кількості робіт зарубіжних (Л. Донай, В. Феллер, М. Шимаї тощо) та вітчизняних (В. Клочко, Н. Полянська, М. Юрій тощо) учених. Проте проблема міжнародних конфліктів в умовах глобалізації все ж залишається особливо актуальною на сучасному етапі.

Метою роботи є дослідження особливостей глобалізаційних процесів як джерела конфліктів у світогосподарських зв'язках.

Виклад основного матеріалу. Сучасний політичний стан міжнародного середовища визначається процесами глобалізації. Хоча у дослідників немає єдиного визначення цього явища й однозначної оцінки його наслідків, у літературі домінує уявлення про глобалізацію як про поширення економічних, політичних і культурних процесів за межі держав і формування, на цій основі, нової цілісності світового простору [9].

На сьогодні термін "глобалізація" є надзвичайно популярним серед багатьох дослідників і для цього є певні підстави. До кінця ХХ ст. термін "глобалізація" набув неймовірної популярності завдяки новим тенденціям у всіх сферах діяльності, насамперед в економіці. Його використовують під час дебатів, у назвах загальних та спеціалізованих напрямів сфер діяльності (конференції, семінари тощо), застосовують під час розроблення аспектів стратегічного планування у співпраці не лише конкретних суб'єктів, але й на рівні міжнародного та державного співробітництва [5].

Глобалізацію визначають кількома факторами [9]:

- процесами інтернаціоналізації економічного життя: вільним рухом капіталів, товарів, взаємодією національних економік у господарській діяльності;